Kulttuuri & luonto

REITTEJÄ JA KOHTEITA

Ruokolahti

Tekijät

Karoliina Ahtiainen, Etelä-Karjalan Liikunta ja Urheilu ry
Niina Lindblad, Etelä-Karjalan Liikunta ja Urheilu ry

Yhteistyössä

Etelä-Karjalan Virkistysaluesäätiö
Saimaa Geopark
Ruokolahden kunta

Lähteet

Etelä-Karjalan Virkistysaluesäätiö: https://ekvas.fi
Outdooractive: https://www.outdooractive.fi
Kansikuvat: etukansi Canva/Taavi Salakka, takakansi Essi Kultanen
Kuvat sivuilla 1, 6, 7, 10, 14, 15: Karoliina Ahtiainen
Kuva sivulla 5: Essi Kultanen
Kuvat sivuilla 8, 11, 12, 13, 16: Niina Lindblad
Kuva sivulla 9: Maria Lindblad
Kartta: Google Maps

Ulkoasu: Canva
Julkaistu 2023

maaseuturahasto

RUOKOLAHTI

Reittiteemat

Luontokohteet

Teeman reitit ovat luontoreittejä ja -kohteita, joihin kätkeytyy Etelä-Karjalan luonnon ominaispiirteitä ja erikoisuuksia.

Muinaiskohteet

Teeman reiteillä olevat muinaiskohteet kertovat siitä, miten ihmiset menneisyydessä elivät ja millaisia jälkiä he jättivät jälkeensä.

Sotahistoriakohteet

Teeman reiteillä tutustutaan Suomen sotahistoriaan historiallisten paikkojen, tarinoiden ja kohteiden kautta.

Kulttuuripyöräily

Teeman reiteillä pääset tutustumaan kulttuurimaisemiin ja -kohteisiin pyöräilyn lomassa.

Selitteet

- Soveltuu lapsiperheille
- Kävelyreitti
- Esteetön
- Melontareitti
- Soveltuu pyöräilyreitiksi
- Joukkoliikenneystävällinen
- Soveltuu geokätköilyyn
- Saimaa Geopark-kohde

Vaativuustaso

Helppo	Kohtalainen	Haastava
●○○	●●○	●●●

RUOKOLAHTI

Reitit

1. Hukkavuoren luontopolku
2. Kummakiven geologinen reitti
3. Kissankierros
4. Eukkojen polku
5. Torsanjoen luontopolku
6. Lääväkorven-Syväjärven kierros
7. Salosaaren luontopolku
8. Oritlammen kuntopolku
9. Ollinpolku
10. Saimaan saaristoreitti
11. Äitsaaren maisematie
12. Ruokolahden melontareitti

Kohteet

13. Ruokolahden kirkko
14. Rantalinna
15. Kirkonmäen muistomerkit
16. Syyspohjan salpa-asema
17. Ruokolahden kotiseutumuseo
18. Kolmiköytisien kalliomaalaus
19. Hyppykallio
20. Purnujärvi
21. Kemppilän myllykoski
22. Lanajoen luonnonsuojelualue
23. Huuhanranta

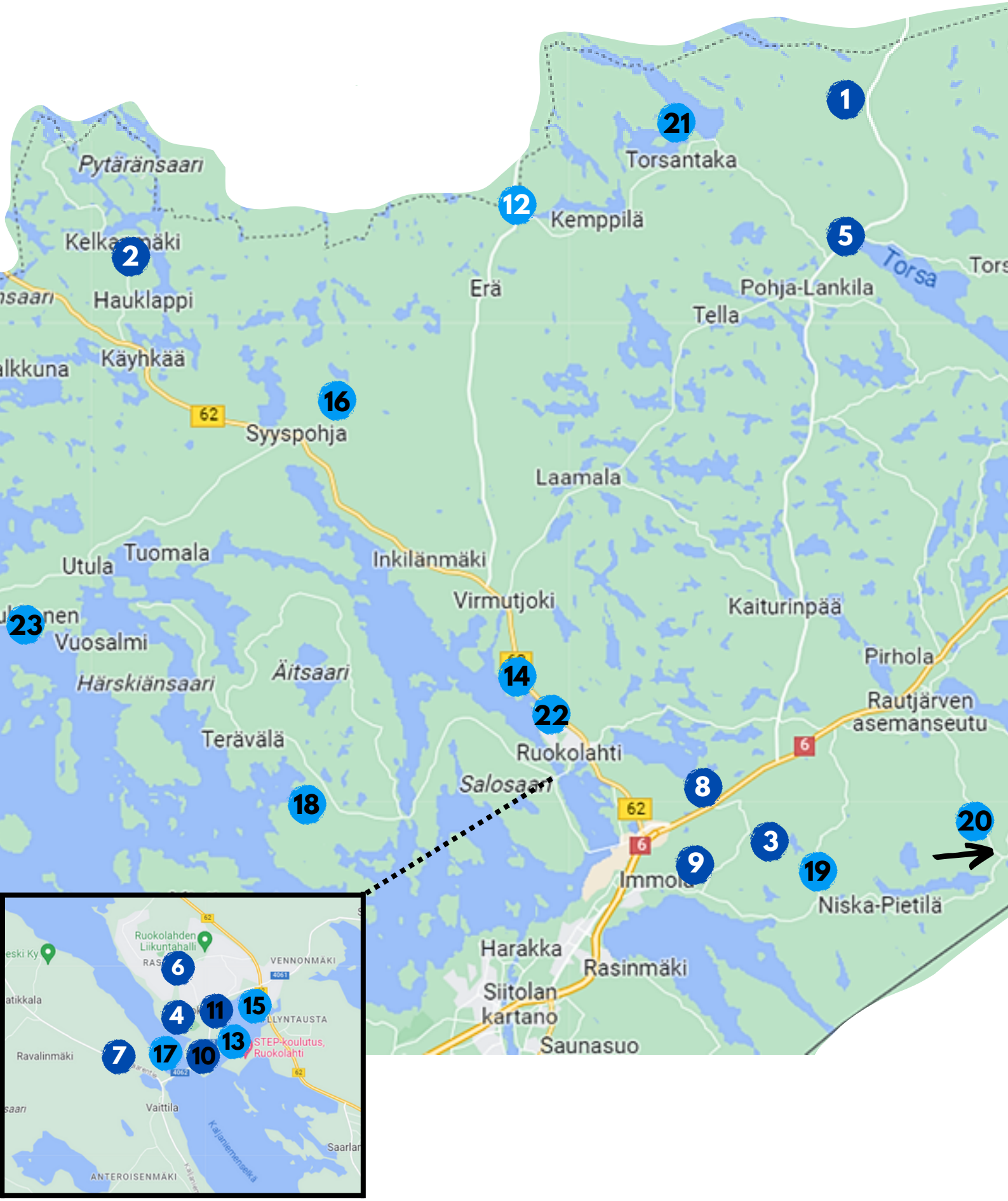

Lähde: Google Maps

Hukkavuoren luontopolku

5-10 km

Vaativa

Kuvaus

Persoonallinen Hukkavuoren luontopolku tarjoaa kulkijalleen kiehtovia elämyksiä.

Hukkavuoren polkujen pituudet vaihtelevat 5-10 kilometrin välillä. Retkeilijällä on mahdollisuus valita myös lyhyempi 2 km pituinen reitti.

Koko polun kiertämiseen pysähtymisineen kuluu 3-4 tuntia. Varustaudu vedenpitävillä vaelluskengillä ja eväillä. Hukkavuoren huipulla on levähdyspaikka ja taukotupa, mutta ei tulentekomahdollisuutta. Vesipullon voi täyttää lähteestä, joka sijaitsee ensimmäisellä rastilla.

Paras aika vuodesta: toukokuu-lokakuu

Saapuminen

Osoite:
Särkilahdentie 2999, 56440 Pohjalankila

Kohokohdat

Luontopolun varrella on luonnosta kertovia opastauluja. Persoonalliset ja uniikit käsin tehdyt kyltitykset pitävät retkeilijän oikealla polulla. Näköalojen ja polun varrelta löytyvien yllätysten vuoksi kannattaa tehdä retki Hukkavuorelle.

Luontopolun on rakentanut Matti Päivinen vuonna 1996.

Lisätietoa

- Lisätietoa kohteesta: Hukkavuoren-luontopolku-opasvihko-suomeksi.pdf (visitruokolahti.fi)
- QR-koodista reitin kartta ja tarkat tiedot

2

Luontokohteet

Kummakiven geologinen reitti

2,5 km

Helppo

Kuvaus

Ruokolahden Hauklapissa sijaitseva Kummakivi on noin seitsemän metrin pituinen siirtolohkare, joka tasapainoilee kuperan kallion päällä.

Kummakivi on rauhoitettu luonnonsuojelulailla luonnonmuisto-merkiksi vuonna 1962 ja sille on lohkottu oma tontti. Kummakivi on yksi Ruokolahdella sijaitsevista Saimaa Geopark -kohteista.

Tuo Etelä-Karjalan kummallisin nähtävyys on nimensä veroinen!

Paras aika vuodesta: toukokuu-lokakuu

Saapuminen

Osoite: Kummakiventie 58, 56310 Ruokolahti

Kummakiven parkkialue löytyy Kummakiventien päästä.

Kohokohdat

Kummakiveltä polku jatkuu Pitkäjärven ylittävälle Sammalsillalle. Silta koostuu veden pinnalla osittain kelluvista rahkamättäistä. Sen alkuperäisenä tarkoituksena oli lyhentää Pitkänjärven puolelta toiselle kulkevien metsätyömiesten matkaa. Nykyään silta palvelee Kummakivelle kulkijoita ja muita luonnossa liikkujia.

Lisätietoa

- QR-koodista reitin kartta ja tarkat tiedot

3

Luontokohteet

Kissankierros

6,7 km

Kohtalainen

Kuvaus

Kissankierroksen maastopolkuja seuraileva reitti kulkee vaihtelevassa ympäristössä Immolan lentokentän takana. Kierroksen varrella on Vaaranmäen laavu ja luola.

Kissankierroksen varrelle jää metsä- ja peltomaisemia sekä pitkospuuosuuksia. Reitti käy myös Haisevanlammen rantamaisemissa.

Nimensä reitti on saanut reitin varrelle osuvasta Kissamäestä, jonka läpi polku kulkee. Kissankierros on Puntalan kyläyhdistyksen aikaansaannos.

Reitti on merkitty maastoon keltaisin maalimerkein.

Paras aika vuodesta: toukokuu-lokakuu

Saapuminen

Osoite: Sopenmäentie, 56510 Ruokolahti

Pieni parkkipaikka sijaitsee Sopenmäentiellä. Kissankierroksen polulle on opastus Puntalantieltä.

Kohokohdat

Aivan Haisevanlammen rannalla sijaitsee kiehtova lippaluola eli kivikirkko.

Isonvihan aikaan 1700-luvulla kansa pakeni vihollista turvaan metsiin, myös näille seuduille. Kalliolipan alla pidettiin myös hartaustilaisuuksia, minkä vuoksi paikka sai nimekseen Kivikirkko.

Lisätietoa

- Kissankierroksen esite
- QR-koodista reitin kartta ja tarkat tiedot

4

Muinaiskohteet

Eukkojen polku

2,9 km

Helppo

Kuvaus

Eukkojen polulla tutustut Ruokolahden kirkonmäen historiaan sekä sen erikoisiin ja mielenkiintoisiin geologisiin muodostumiin.

Ruokolahti-seuran ideoima ja rakentama Eukkojen polku kulkee Ruokolahden kirkonmäen välittömässä läheisyydessä.

Matkan varrella on 18 opastaulua antamassa tietoa kohteista. Opasteissa kerrotaan muun muassa kirkonmäen jäätikköjokikerrostuman, suppien ja Ukonsalmen synnystä, Saimaan laivaliikenteestä ja kirkkoveneistä sekä alueen rakennusten historiasta. Opastaulut korjataan talveksi pois.

Paras aika vuodesta: toukokuu-lokakuu

Saapuminen

Lähtö- ja päätepiste: Ruokolahden kotiseutumuseo, Rasilantie 1

Kotiseutumuseon parkkipaikalla on pysäköintitilaa. Polulle pääset Ruokolahti-talon pihapiiristä riihen ja kärrikuurin välistä. Kärrikuurin seinässä on laatikko, jossa on karttoja.

Kohokohdat

Ruokolahden kirkonmäki on Saimaa Geoparkin geokohde. Ruokolahden kirkko ja kotiseutumuseo ovat puolestaan Geoparkin luonto- ja kulttuurikohteita.

Lisätietoa

- Eukkojen polku - opastaulujen tekstit
- QR-koodista reitin kartta ja tarkat tiedot

5

Luontokohteet

Torsanjoen luontopolku

1,4 km

Helppo

Kuvaus

Torsanjärven kosteikon kiertävä Torsanjoen luontopolku on mukava päiväretkikohde. Opastauluissa esitellään alueen lintulajeja.

Vesien suojelun parantamiseksi ja Torsajärven suojelemiseksi on järven ympärille rakennettu kosteikkoalue. Kosteikon ympäri kulkee noin kilometrin pituinen luontopolku, jolla on umpilaavu, puuliiteri kuivine puineen, huussi ja lintutorni.

Laavun ja lintutornin on talkoovoimin rakentanut Pohjalankilan Kylät ry.

Paras aika vuodesta: toukokuu-lokakuu

Saapuminen

Osoite: Särkilahdentie 2255, 56440 Ruokolahti

Voit jättää auton parkkiin Torsanpään uimarannan parkkipaikalle.

Kohokohdat

Keväisin lintutornista voi havaita esimerkiksi joutsenia, kuoveja ja suokukkoja.

Jos polun kiertämisen ja lintujen bongailun jälkeen yllättää nälkä, voi suuressa kodassa nauttia eväät esimerkiksi makkaraa grillaillen.

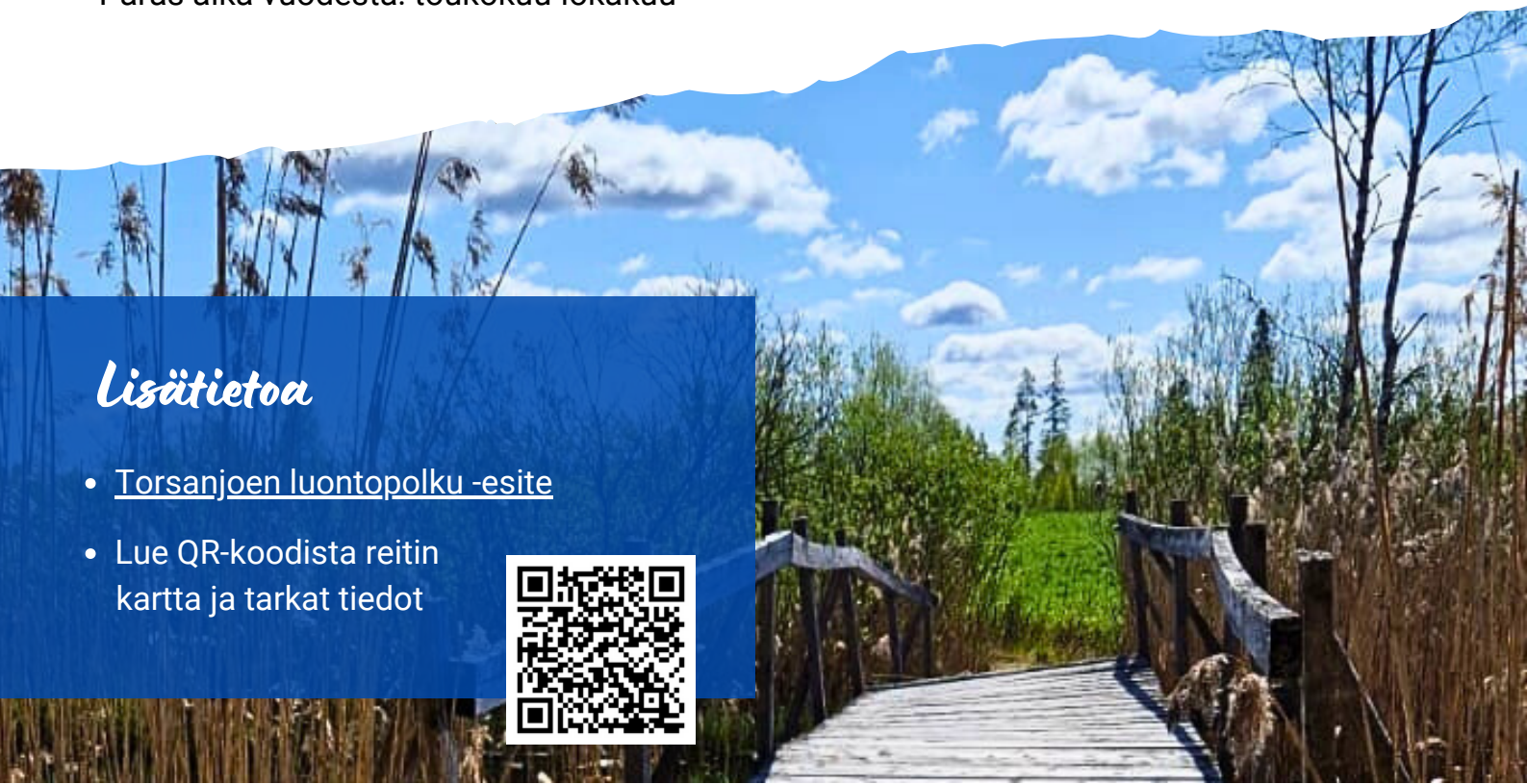

Lisätietoa

- Torsanjoen luontopolku -esite
- Lue QR-koodista reitin kartta ja tarkat tiedot

6

Luontokohteet

Lääväkorven-Syväjärven kierros

18 km

Vaativa

Kuvaus

Lääväkorven 18 kilometrin reitti kulkee pääosin metsäpolkuja ja metsäautoteitä pitkin. Reitti on vaativa niin kävelijöille kuin pyöräilijöillekin.

Vasarin ja Syväjärven välissä sijaitsee Myllykoski. Pari kilometriä ennen Myllykosken laavua rinteet ovat jyrkkiä ja vaativia.

Reitti on merkitty maastoon oranssein maalitäplin ja viitoin. Reitin Ruokolahden osuutta huoltaa SK Vuoksi ry.

Kun Lääväkorven-Syväjärven kierrokseen lisätään vielä Mustakulkkulan lenkki, syntyy 40 kilometrin mittainen vaellusreitti.

Paras aika vuodesta: toukokuu-lokakuu

Saapuminen

Osoite: Metsolantie 3, 56100 Ruokolahti, (Ruokolahden urheilukenttä)

Matkaan voi lähteä myös Lumikontien alusta tai Puumalantieltä.

Reitistä on saatavilla paperinen kartta, jota on jaossa Ruokolahden kunnan matkailuinfossa: Nällikuja 1, 56100 Ruokolahti.

Kohokohdat

Kohokohtia ovat Syväjärvelle avautuvat maisemat sekä Myllykoski. Myllykosken laavu ympäristöineen on hieno levähdyspaikka, josta löytyy käymälä ja nuotiopaikka.

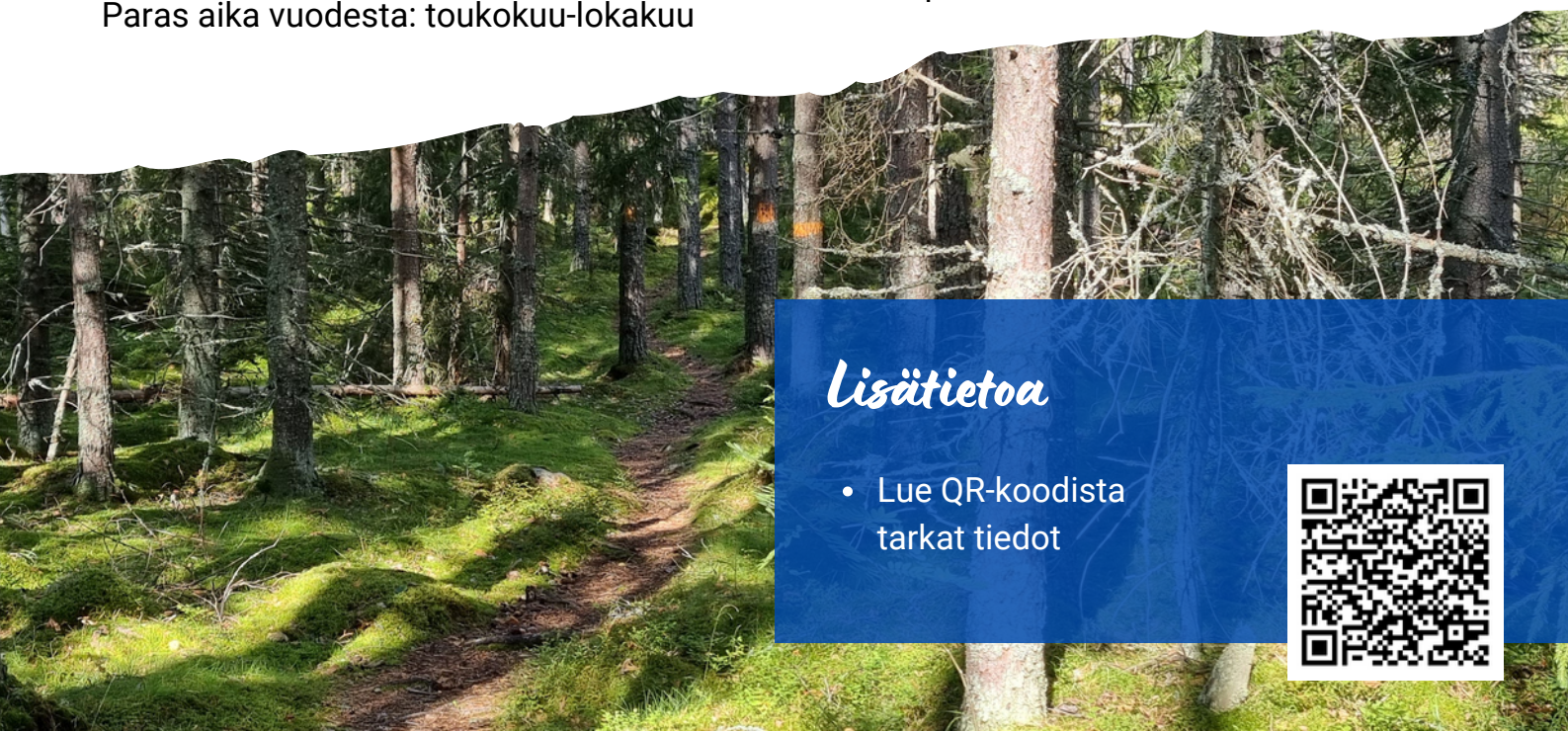

Lisätietoa

- Lue QR-koodista tarkat tiedot

Luontokohteet

Salosaaren luontopolku

1,1 km

Helppo

Kuvaus

Salosaaren luontopolku sijaitsee Ruokolahden keskustaajaman läheisyydessä.

Luontopolku on pituudeltaan hieman yli kilometrin, mutta korkeuseroa polulla on sen verran, että matka saattaa monesta tuntua hieman pidemmältäkin.

Polun alkuosa on nousua ja seuraa kaunista puronvartta metsän siimeksessä. Alas tullessa palataan metsään, toisen puron varteen.

Reitti on Salosaaren asukasyhdistyksen rakentama ja merkitty maastoon oranssein maalimerkein.

Paras aika vuodesta: toukokuu-lokakuu

Saapuminen

Osoite: Salosaarentie 38, 56120 Ruokolahti

Ajo-ohje kirjaston infopisteeltä lähtöpaikalle

Kohokohdat

Reitti tarjoaa mukavan luontoelämyksen niin purojen varsilla kuin mäen laeltakin.
Reitti alkaa pitkospuilla, joita on yhteensä parisataa metriä.

Lisätietoa

- Salosaaren luontopolku -esite
- Lue QR-koodista tarkat tiedot

8

Luontokohteet

Oritlammen kuntopolku

2-10 km

Helppo

Kuvaus

Kuntopolun reitti kulkee 6-tien ja kahden järven, Pienen Käringin ja Käringin, välissä.

Purupintainen, helppokulkuinen polku kulkee mukavassa metsämaastossa. Reitin lähtöpisteessä Oritlammella on kota ja matkan varrelta löytyy lisäksi taukopaikkalaavu.

Polku on merkitty valkoisin maalimerkein ja sen on rakentanut vuonna 2004 Oritlammen seudun kyläyhdistys.

Paras aika vuodesta: toukokuu-lokakuu

Saapuminen

Osoite: Lietlahdentie 12, 56510 Ruokolahti

Polulle lähdetään Oritlammen kylällä sijaitsevalta kodalta. Valkoiset merkit ja kyltit ovat lähtöpaikalla jo haalistuneet, mutta reitille lähdetään valaistua latupohjaa pitkin.

Kohokohdat

Koholanmaan laavu on hyvä paikka levähtää ja pitää kunnon evästauko!

Lisätietoa

- Oritlammen kuntopolun esite
- Lue QR-koodista tarkat tiedot

9

Luontokohteet

Ollinpolku

2,5/3,6 km

Helppo

Kuvaus

Ollinpolku Huhtasenkylässä koostuu kahdesta eri mittaisesta reitistä. Oranssi polku on 2,5 kilometrin ja sininen polku on 3,6 kilometrin mittainen. Molemmat reitit ovat helppokulkuisia.

Pidempi sininen reitti risteää hetkeksi kulkemaan samaa reittiä toisen retkeilyreitin, Kissankierroksen, kanssa.

Ollinpolku on rakennettu vuonna 2000. Polun rakentaja on Olavi Immonen. Huhtasenkylän asukasyhdistys huolehtii reitistä.

Paras aika vuodesta: toukokuu-lokakuu

Saapuminen

Osoite: Harjutie 7, 55910 Ruokolahti

Kohokohdat

Osin kauniilla harjulla, osin pitkospuilla kulkevan reitin varrella on kolme lampea, lasten laavu ja tulentekopaikka. Laavulla on vieraskirja.

Lisätietoa

- Polun esite
- Virtuaalisesti Ollinpolulle: Timon taipale Youtube-video
- Lue QR-koodista tarkat tiedot

10

Kulttuuripyöräily

Saimaan saaristoreitti

29 km /156 km ⟷

Vaativa ●●●

Kuvaus

Saimaan Saaristoreitti on retkipyöräilyreitti, joka kulkee Ruokolahden, Taipalsaaren, Lappeenrannan, Joutsenon ja Imatran alueilla. Reitti on kokonaispituudeltaan noin 156 km.

Saaristoreitin Ruokolahti-Utula etappi kulkee Ruokolahden kirkonmäeltä jatkuen Virmutjoen ja Syyspohjan kautta Utulaan. Yhteen suuntaan reitti on 29 kilometriä.

Utulasta on myös mahdollisuus kulkea Utulan lautturilla Äitsaareen ja pyöräillä Äitsaaren maisematietä (s. 15) takaisin, jolloin reitistä muodostuu noin 60 kilometrin rengasreitti.

Paras aika vuodesta: kesäkuu-elokuu

Saapuminen

Lähtöpiste: Ruokolahden kirkonmäki, Ukonsalmentie 5, 56100 Ruokolahti

Kohokohdat

Syyspohjassa mahtava sodan aikana asetettu kivenjärkäleiden rivistö johdattaa kunnostetulle Salpalinjan korsuasemalle, jonne on noin yhden kilometrin poikkeama metsätietä pitkin.

Utulan kauppa on perinteinen kyläkauppa, jonka yhteydessä on myös kahvila.

Lisätietoa

- Saimaan saaristoreitti (koko rengasreitti)
- Lue QR-koodista Ruokolahden etappireitin kartta ja tarkat tiedot
- Utulan lautturi
- Pyörälautta Rasti

11

Kulttuuripyöräily

Äitsaaren maisematie

29,4 km

Kohtalainen

Kuvaus

Äitsaaren maisematie on Saimaan saaristoreitillä vaihtoehtoinen reitti Utulan ja Ruokolahden keskustan välillä. Mukavat maisemat ja hyväkuntoiset tiet kutsuvat Etelä-Karjalan suurimmalle saarelle.

Äitsaaren tiet ovat pyöräilijän kannalta lähes ihanteellisia. Kestopäällyste on hyväkuntoinen ja pyöräilijän silmien eteen avautuvat järvi-, pelto tai metsämaisemat kauniita. Muuta liikennettä on kohtuullisen vähän.

Tien varrelta löytyy pari kahvilaa, majoituspaikkoja sekä useita pieniä nähtävyyksiä ja kaksi laavua.

Paras aika vuodesta: kesäkuu-elokuu

Saapuminen

Lähtöpiste: Ruokolahden kirkonmäki, Ukonsalmentie 5, 56100 Ruokolahti

Ruokolahden kirkon luona on pysäköintialue.

Kohokohdat

Koko Äitsaari on esihistoriallista asutusaluetta ja reitin varrella on esimerkiksi Kolmikyötisvuoren kalliomaalaus (kuva). Kalliomaalauksen ikä on noin 5000 vuotta. Sen löysi kesällä 1977 Kymenlaakson maakuntamuseon amanuenssi Timo Miettinen.

Lisätietoa

- Lue QR-koodista reitin kartta ja tarkat tiedot

12

Muinaiskohteet

Ruokolahden melontareitti

110 km

Vaativa

Kuvaus

Ruokolahden melontareitti on ainutlaatuinen reitti, jonka varrella on pieniä järviä, jokiosuuksia, historiallisia kanavia ja Saimaan selkiä. Reitin varrella on useita rantautumispaikkoja laavuineen.

Koko reitin pituus on 110 km, mutta sitä on mahdollista meloa myös osissa. Kanootin kantopaikat ovat Kemppilän Myllykoskella ja Lieviskässä.

Kutveleen kanavan jälkeen meloja saapuu Huuhanrannan upeisiin rantamaisemiin. Reitiltä on mahdollisuus poiketa myös kiertelemään Katsosselän suojelualuetta.

Ruokolahden melontareitin taukopaikoista vastaa Ruokolahden kunta.

Paras aika vuodesta: toukokuu-elokuu

Saapuminen

Lähtöpaikan osoite:
Pellisentie 18, Ruokolahti

Päätepiste: Ruokolahden keskusta

Kohokohdat

Tämän järvi- ja jokiosuuksia sisältävän melontareitin varrelle jää muun muassa hiidenkirnuja, kalliomaalauksia ja Suvorovin aikaisista kanavista kolme: Kukonharjun, Käyhkään ja Kutveleen kanavat.

Saimaannorppia on mahdollista tavata välillä Mustaniemen laavu - Huuhanranta - Katosselkä.

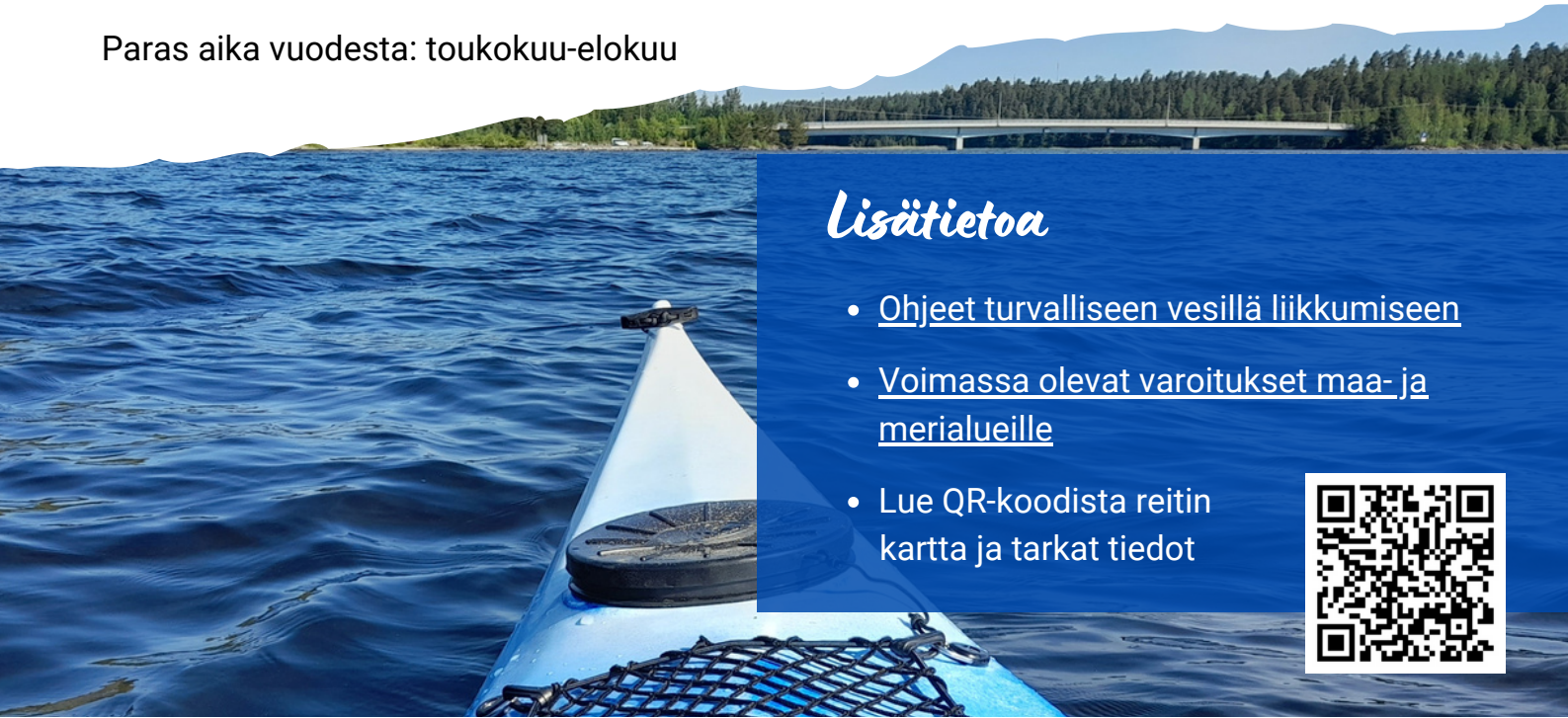

Lisätietoa

- Ohjeet turvalliseen vesillä liikkumiseen
- Voimassa olevat varoitukset maa- ja merialueille
- Lue QR-koodista reitin kartta ja tarkat tiedot

Reittibingo

Rastita reitit, jotka olet kulkenut. Haasta itsesi tutustumaan kaikkiin Kulttuuri ja luonto -oppaan reitteihin!

Kummakiven geologinen reitti		Saimaan saaristoreitti	Ruokolahden melontareitti
Lääväkorven-Syväjärven kierros	Äitsaaren maisemareitti	Torsanjoen luontopolku	
	Ollinpolut	Oritlammen kuntopolku	Kissankierros
Eukkojen polku	Hukkavuoren luontopolku		Salosaaren luontopolku

LIIKKUEN LUONNOSSA

Lähiluonto on täynnä nähtävää ja koettavaa kaikkina vuodenaikoina. Liiku, tutki ja kokeile aikuisen kanssa! Väritä kuva tai liimaa ympyrään tarra, kun olet suorittanut tehtävän.

NUKU YÖ ULKONA

Unikaverina raikas ilma, kattona tähtitaivas. Nukkukaa teltassa, trampalla, riippumatossa tai mättäällä. Pakkaa mukaan omat retkitavarasi.

KARTAN LUKU

Harjoitelkaa maastokartan avulla suunnistamista ja kompassin käyttöä.

ELäIMET

Minkä eläimen näet pihassa tai lähimetsässä? Mitä eläinten jättämiä jälkiä näet?

VALOKUVAA/ PIIRRä

Ota kuva tai piirrä lempiasiasi luonnossa. Voit näyttää kuvan kavereillesi ja kysyä heidän lempiasiaa.

HämäräHOMMIA

Valitkaa sopiva turvallinen alue (metsä, puisto, piha, kenttä) ja järjestäkää perheille yhteinen seikkailu pimeällä. Seurassa ja ohjatusti pimeä ei olekaan enää niin pelottava asia. Heijastimet ja taskulamput mukaan! QR-koodista vinkkejä leikkeihin.

ROSKATON RETKEILY

Näitkö matkan varrella roskia? Korjaa omat ja toistenkin roskat luonnosta. Kurkkaa koodista kuinka monta vuotta muovipullolla kestää maatua.

TEMPPURATA

Toteuttakaa oma temppurata luonnossa. Puun rungolla tai juurakoilla tasapainoilua, ison kiven päälle kiipeämistä, kannolta kannolle hyppäämistä, käpyjen tarkkuusheittoa jne.

TULEN TEKO

Harjoitelkaa nuotion sytyttämistä vaikka eväsretkellä. Tehkää tulet vain sallituille paikoille ja silloinkin tarkistaa voimassa olevat varoitukset.

LIIKKUEN

Kokeilkaa itsellenne uutta liikuntamuotoa luonnossa!

EväSRETKI

Valmistakaa yhdessä eväät ja lähtekää lähiluontoon retkelle.

LUONNON ANTIMET

Lähtekää keräämään syötäviä kasveja, marjoja tai sieniä. Vai kalastatko ennemmin onkien laiturilta tai veneestä, talvella pilkkien?

TUNTEET JA AISTIT

Millaisia tunteita koet luonnossa? Onko metsässä pelottavaa, missä paikassa rauhoitut, mikä virkistää? Ota kaikki aistit käyttöön. Kuuntele, haistele, maistele.

Missä sijaitsee lippaluola eli kivikirkko?
Mistä löydät Etelä-Karjalan kummallisimman kiven?
Missä sijaistee yksi Etelä-Karjalan näyttävimpiä kalliomaalauksia?

Etelä-Karjala on luonnon ja kulttuurin aarreaitta, joka kätkee runsaasti historian merkkejä maastoon ja retkeilyreiteille. Suuri osa noista historian jättämistä jäljistä ovat yhä tuntemattomia suurelle yleisölle.

Tässä Kulttuuri & luonto -oppaassa esitellään Ruokolahden alueen parhaat kulttuuriretkeilyreitit ja -kohteet. Vastaavanlaiset oppaat on tehty Imatralle, Rautjärvelle ja Parikkalaan.

Oppaan on tuottanut Etelä-Karjalan Liikunta ja Urheilu ry (EKLU) osana Kulttuuriympäristöä liikunnan keinoin -hanketta 2021-2023.